

info:

För förtroendevalda i IF Metall

11/2010

På offensiven
för en bättre
jämställdhet

sidorna 4-5

Med Desperados
återvänder gnistan

sidan 12

Thomas, 61, och Niklas, 19

**Deras syn
på fack och
arbete skiljer
och förenar**

sidorna 6-7

När skatte-sänkningar går före välfärd

Så många som 48 000 av IF Metalls medlemmar går fortfarande utan arbete. Dessutom har alldeles för många medlemmar haft oturen att drabbas av sjukdom eller arbets-skador.

Men när den borgerliga regering-
en för en tid sedan presenterade
budgeten för 2011 var budskapet
tydligt: dessa grupper ska inte
få det bättre, det är skattesänk-
ningar och ingenting annat som
ska prioriteras! I klartext betyder
det att skattesänkningar – mest till
de med höga inkomster – går före
satsningar på välfärd.

Våra sjuka och arbetslösa kamrater
kommer därför även fortsättnings-
vis i många fall att tvingas leva på
en halverad inkomst. Blir de sedan
utförsäkrade från a-kassa och sjuk-
försäkring, ja då återstår ofta bara
försörjningsstöd.

Eller, som för Anne-Marie Skog-
lund, att tvingas be sin lokala IF
Metallavdelning om hjälp för att ta
sig upp på fötter igen. Anne-Marie
Skoglunds levnadsöde kan du läsa
mer om på sidan 10 och 11.

Den borgerliga politiken straffar
dem som redan drabbats av sjuk-
dom eller arbetslöshet. Vår ideolo-
giska linje är i stället att kampen
för ett friskare arbetsliv och mot
arbetslöshet är investeringar som
är lönsamma både ekonomiskt och
inte minst mänskligt!

Stefan Löfven
Förbundsordförande i
IF Metall

stefan.lofven@ifmetall.se

Facklig sammanhållning på Trelleborg
Sealing Solutions motverkade nedläggning

Vi drog nytta av att vi är ett stort och starkt förbund

**Ökad ordergång och facklig sam-
manhållning var några av faktorerna
som gjorde att ledningen för Trelle-
borg Sealing Solutions i Ersmark
ändrade sitt beslut om nedläggning.**

**– Det känns oerhört positivt och
vi anställda har verkligen hållit ihop
hela vägen, säger Jimmy Faltin,
klubbordförande på Trelleborg
Sealing Solutions i Ersmark.**

Företaget tillverkar tätningar till tung
fordonsindustri och har 264 anställda.
Den 5 maj i år kom chockbeskedet från
företagsledningen om att verksamhet-
en skulle avvecklas. Anledningen var
överkapacitet, hård konkurrens och
behovet av att minska antalet produk-
tionsenheter. Jimmy Faltin berättar
att de anställda blev både chockade och
nedstämda.

NÖJDA. Jimmy Faltin, klubbordförande, i mitten. Sebastian Ölund t.v. och Peter Zimant t.h. är glada för att fabriken blir kvar.

– Trots detta lyckades vi snabbt samla oss och börja diskutera hur vi skulle hantera frågan.

Ensam är inte stark

Klubben pratade med övriga fackförbund på företaget och bestämde att lugnt och metodiskt analysera läget och därefter arbeta fram en strategi.

– Vi hade ju alla samma mål; att verksamheten skulle vara kvar, säger Jimmy Faltin.

Därefter byggde de en förhandlingsorganisation för att kunna jobba tillsammans. De kontaktade andra klubbar inom koncernen för att ta del av deras erfarenheter. Jimmy Faltin berättar att de såg likheter inom koncernen på hur företaget hanterat liknande situationer.

– Det gjorde det lättare för oss att göra en motstrategi när vi visste hur arbetsgivaren agerat tidigare.

De fackliga organisationerna begärde att en löntagarkonsult skulle anlitas för att analysera och föreslå alternativa möjligheter att lösa företagets problem.

GLÄDJEBESKED.

– Fabriken i Ersmark blir kvar.
Jimmy Faltin, klubbordförande, ger sina kolleger det glädjande beskedet.

Jimmy Faltin förklarar att de också tidigt kopplade in de olika fackförbundens avdelningar för förhandlingshjälp och rådgivning.

– Även om man har en stark och bra klubb ska man inte vara rädd för att be om hjälp. Ensam är inte stark, man måste samla kunskapen. Vi är ett stort och starkt förbund. Det ska vi utnyttja.

Facklig strategi gav resultat

Företagsledningen har nyligen meddelat att verksamheten blir kvar eftersom orderingången ökat. Jimmy Faltin är övertygad om att det strategiska fackliga arbetet har haft betydelse för ledningens beslut.

– Vi har tillsammans visat att vi har en bra verksamhet. Nu pustar folk ut. Det är dock inte över ännu, eftersom det kommer ske personalförändringar, men folk är glada för att verksamheten blir kvar.

christian.andersson@ifmetall.se

Tips till andra klubbar med liknande problem

- Ta det lugnt, analysera läget.
- Samarbeta med andra fackförbund på företaget.
- Be om hjälp från avdelningen.
- Om det är en koncern, kontakta de andra klubbarna för att analysera hur bolaget agerat tidigare.
- Använd möjligheten att anlita en löntagarkonsult.

Läs mer

Efter Gislaved – fackliga strategier vid företagsnedläggelser

LO:s rapport syftar till att förbättra fackliga strategier vid varselsituationer. Utgångspunkten är de erfarenheter som nedläggningen av däckfabriken i Gislaved gav.

Rapporten finns att ladda ned på www.lo.se.

Löntagarkonsult

Enligt utvecklingsavtalet §12 har de fackliga organisationerna i företag med mer än 50 anställda rätt att anlita en löntagarkonsult på arbetsgivarens bekostnad vid förändringar som har väsentlig betydelse för företagets ekonomi och för de anställdas sysselsättning. Om de lokala parterna är ense kan löntagarkonsult också anlitas i företag med mellan 25 och 50 anställda.

TITTAR JÄMSTÄLLT överallt gör IF Metallklubben på Outokumpu i Molkom. – Det är ingen slump att Gunilla Jansson (t.h.) är både skyddsombud och jämställdhetsombud. Blir en maskin lättare att använda är det både arbetsmiljö och jämställdhet, säger klubbordförande Lena Nilsson.

Lena och Gunilla på offensiven med jämställdhetsplan

– Ställ frågan om fackligt uppdrag till

För att ändra och påverka attityder måste du först och främst slå hål på dina egna myter. När Lena Nilsson flyttade från Stockholm till Molkom passade hon på att byta jobbet på Stockholms tingsrätt till Outokumpu, före detta Calamo.

– Jag ville med egna ögon se och pröva på hur det var att som tjej jobba inom en tung och smutsig industri.

När Lena Nilsson började sin anställning 1998 gav bilden av tung industri ett jobb som ingen arbetsförmedlare eller skola rekommenderade tjejer att söka.

– Själv trivdes jag direkt och tycker att jag har världens bästa arbetskamrater och så smutsigt var det inte heller då vi tillverkar rördelar i rostfritt stål.

Därmed inte sagt att det både fanns och finns saker att jobba för när det

gäller jämställdhet mellan kvinnor och män.

– Det är en fråga som vi behöver ha med oss hela tiden i alla våra fackliga uppdrag och frågor, menar Lena Nilsson, som är ordförande i klubben och vice ordförande i IF Metall Klarälven.

Vem som tar vilka uppdrag är en sådan sak. Som ny på Outokumpu och med intresse för fackligt arbete – och

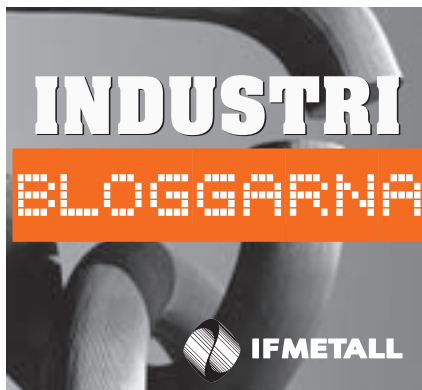
notiser:

Bloggar du?

Industri bloggarna är ett nätverk av bloggare inom industrin.

Är du intresserad av att delta i nätverket?

För mer information besök www.facebook.com/industri bloggarna eller skicka e-post till: ifmetall@ifmetall.se.

Principiellt viktig dom fastställd av Regeringsrätten

En medlem skadade sina tänder under en schemalagd internatkurs på betald arbetstid. Han nekades ersättning av Försäkringskassan för tandvård. Regeringsrätten, som är den högsta allmänna förvaltningsdomstolen, har nu slagit fast att det handlar om en arbetskada.

– Domen är viktig, säger Michael Kinell, IF Metall Stockholm.

Att tänka på i jämställdhetsarbetet

- Styrelsen och ledningen måste vara tydliga med att frågan är viktig.
- Besluta i styrelsen om vem som gör vad, det är inte meningen att en ska göra allt jobb.
- Ta ständigt upp jämställdhet i andra områden: bemanningspersonal (många kvinnor), bilindustrin (hur ser kvinnornas situation ut), löneförhandlingar (gör kartläggning över alla anställdas löner och män kontra kvinnor), med mera.
- Utbilda alla i styrelsen, det går inte att förändra om man inte vet grunden om vad jämställdhet är och det finns massor av forskning.
- Valberedningen är viktig för att få flera kvinnor på fackliga uppdrag och på varierande typer av uppdrag.
- Gör en enkel och anonym enkät på din arbetsplats för att se vad medlemmarna tycker om jämställdheten.

SPRIDER KUNSKAP om jämställdhet gör Lena Nilsson, IF Metall Klarälven. – Det måste pågå överallt och hela tiden. För med insikt vaknar engagemang.

kvinnor och därmed är det näst största kvinnoförbundet inom LO, går det ju inte att säga att det saknas underlag.

– Men många tjejer jag har träffat på andra arbetsplatser och i utbildningar har inte ens fått frågan om de kan tänka sig ett fackligt uppdrag.

Diskutera jämställdhet

Att tänka jämställt mellan kvinnor och män är också mer än att bara ha en kommitté och fina skrivelser på ett papper. Det är en fråga om löner, villkor, arbetsmiljö och allas lika värde, frågor som alltid ska ingå i avdelningens och klubbens diskussioner. Styrelsen ska tydligt tala om att jämställdhet är en fråga som inte kommer sist på dagordningen eller om det finns tid över.

– I vår klubb har vi två jämställdhetsombud som jobbar mycket aktivt

Lena tipsar om bra material i jämställdhetsarbetet

39 steg för ökad jämställdhet

Beställ genom avdelningen, AA-124

Handlingsplan för ökad jämställdhet inom IF Metalls avdelningar

Finns att hämta på www.ifmetall.se.

Fakta Ur förbundets stadgar § 2 om ändamål och uppgifter står att "ett demokratiskt och jämställt samhälle och arbetsliv" ska styra förbundets inriktning av all verksamhet.

bland våra medlemmar. Den ena är också skyddsombud och den andra är vice klubbordförande, berättar Lena Nilsson.

Allas lika värde

I avdelningsstyrelsen är Lena Nilsson jämställdhetsansvarig, men alla är lika involverade i att göra det praktiska vardagsjobbet. En jämställd organisation och en jämställd arbetsplats där kvinnor och män har lika villkor innebär en hel del vardagsslit.

– Ibland är jämställdhet ett krävande jobb, men oftast väldigt roligt och framför allt är det väldigt viktigt för både män och kvinnor. Det handlar ju om att vi alla är lika mycket värda – både hemma, på jobbet och i vår fackliga organisation – oavsett om jag är kvinna eller man.

annette.lack@ifmetall.se

I fler tjejer

framför allt som tjej – var det nästan självskrivet vilket uppdrag Lena Nilsson fick.

– Sekreterare i klubben så klart!

Inte fått frågan

För att ändra på detta har valberedningen inom avdelning och klubb ett jätteviktigt arbete menar Lena Nilsson. Eftersom IF Metall har cirka 22 procent

Tryggare jobb – ett världsligt krav

Världen är full av människor som alla är olika. Något som ändå förenar de flesta är önskan om bättre och tryggare arbetsvillkor.

Den 7 oktober uppmärksammades detta särskilt genom World day for decent work.

– IF Metall är för alltid en del av vår organisation, sade Vonny Diananto från det indonesiska metall under ett seminarium som hölls i Stockholm denna dag.

TRYGGARE VILLKOR är huvudtema på den årliga World day for decent work. Det indonesiska metall demonstration var en av 388 olika aktiviteter i 92 länder.

Arbete & medlemskap

ur olika åldersperspektiv

Vi är alla IF Metallare. Lika, men ändå olika. Många har varit med länge, andra är nyblivna medlemmar. I detta nummer av Info startar en artikelserie där vi tittar närmare på hur unga och äldre medlemmars perspektiv och erfarenheter om arbetslivet och facket skiljer sig från varandra. Först ut är **Niklas Utbult** och **Thomas Högvist** på Cryo AB i Göteborg.

Facket ska engagera sig i politiken

– Viktigt med bra lagar och avtal

De är både lika och olika, Niklas Utbult, 19, och Thomas Högvist, 61. Det som först och främst skiljer dem åt är förstås åldern. Likheten ligger i att båda är medlemmar i IF Metall och har jobb som de trivs med i verkstaden på Cryo AB i Göteborg.

Thomas har jobbat på Cryo sedan 1994 efter att hans gamla arbetsplats på varvet lades ned. Niklas är anställd sedan i maj och kommer direkt från gymnasiets industriprogram.

Trots att det är så många år mellan deras inträde i arbetslivet hade båda ungefär samma tankar när de började jobba.

– Jag var trött på skolan efter åtta år och på varvet fick jag utbildning samtidigt som jag fick betalt. Jag hade

egentligen inte tänkt stanna länge, utan göra något annat efter lumpen. Nu blev det ju inte så. Jag fick familj och behövde pengarna så jag blev kvar på varvet, berättar Thomas och Niklas fortsätter:

– Min enda tanke när jag började fundera på vad jag skulle välja för inriktning på gymnasiet var ”vad som helst utom att jobba på kontor”. Jag hade snickare som förstahandsval, men blev svetsare i stället. Jag stannar nog inte så länge här även om jag trivs. Jag vill gärna prova på lite olika saker.

Facket en självklarhet

För båda är det självklart att vara med i facket, men orsaken till att de blev medlemmar från början är lite olika.

– Hade jag inte varit med i facket på varvet hade ingen velat hjälpa mig på jobbet. Det var så på den tiden. Nu hade jag facklig och politisk bakgrund hemifrån så för mig var det ändå rätt självklart, säger Thomas.

Skilda perspektiv

Niklas gick däremot med i facket för trygghetens skull.

– Nu när jag tjänar pengar lägger jag gärna lite på fackavgiften. Det är skönt att ha facket i ryggen.

Båda trivs på arbetsplatsen, men när de får frågan om vad som skulle kunna göra deras jobb bättre blir de olika perspektiven tydliga.

– Jag skulle vilja ha hjälpmedel för avlastning i olika arbetsmoment. Man

Fakta om Cryo AB

Företaget är en av världens ledande tillverkare av tryckkärl för flytande gaser både för transport och fasta tankar.

Ägdes tidigare av Aga men har sedan 2000 tyska Linde som ägare.

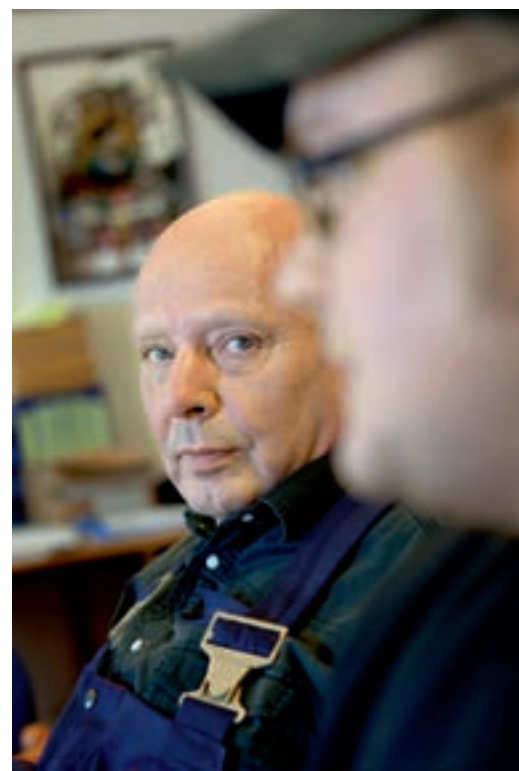
Har cirka 200 anställda.

Niklas Utbult, 19:

– Det är skönt att ha facket i ryggen.

Thomas Högvist, 61:

– Jag hade facklig och politisk bakgrund hemifrån.

OLIKA MEN ÄNDÅ LIKA är Niklas Utbult och Thomas Högvist. Båda arbetar på Cryo AB i Göteborg, den ena vill ha bättre arbetsmiljö och den andra mer engagemang – men båda anser att facket viktigaste uppgift är att skapa trygghet på jobbet.

är inte så rörlig längre så arbetsmiljön har blivit viktigare för mig. Jag skulle också önska att arbetsgivaren satsade mer på utbildning, säger Thomas.

Niklas däremot tänker varken på arbetsmiljö eller utbildning som något som skulle göra jobbet bättre.

– Nej, det jag kan komma på är att jag kanske önskar lite mer engagemang från förmannen.

Att facket sätter anställningstrygghet högt på prioriteringslistan tycker båda är bra.

– Jag har kompisar som inte tycker det är så viktigt, men det tycker jag. Man vill ju kunna tänka framåt och kunna avgöra om man har råd att skaffa saker såsom eget boende och bil, säger Niklas.

A-kassan – viktig fråga

När Info besöker Cryo AB är det bara några veckor efter valet. Båda tycker att det spelar stor roll vem som leder Sverige och att facket ska engagera sig i politiska frågor, till exempel trygghetsystemen.

– Tyvärr tycker jag att oppositionen syntes för lite i valrörelsen. Utan det politiska styre som varit i Sverige hade vi till exempel inte haft föräldradedighet och den trygghet när man blir arbetslös eller sjuk som vi har haft hittills. Sådana saker är mycket viktiga, säger Thomas.

– Jag vet inte så mycket om politik egentligen, men tycker att frågor som till exempel bra a-kassa är viktiga, fyller Niklas på.

Tappad kampanda

Båda menar att medlemskapet i IF Metall är en trygghet. Man behöver facket om något skulle hända på jobbet. Thomas, som varit med länge, tycker dock att engagemanget har minskat genom åren.

– Förr var alla mer engagerade. Det var större gemenskap och närhet, man gick kvällskurser tillsammans och umgicks. Numera går var och en hem till sitt. Kampandan är inte lika stor, man knyter näven i byxfickan i stället. Det känns lite tråkigt, säger han.

Niklas tycker att frågan om hur engagemanget inom facket förändrats över tid är svår att svara på.

– Jag har ju inte varit med så länge. Men det jag har sett hittills, bland annat de föreläsningar jag fick vara med på som studerandemedlem, tycker jag har varit väldigt bra. Det gjorde mig intresserad.

Som avslutning, innan det är dags att gå ut i verkstaden, får båda frågan om vad de tycker att IF Metall och fackföreningsrörelsen i stort ska ha högst upp på prioriteringslistan i framtiden.

– Att fortsätta jobba för bra avtal och att påverka lagstiftningen till vår fördel är det viktigaste. Både jobbet på de enskilda arbetsplatserna och arbetet med att påverka i avtalsrörelser och i politiken är mycket viktigt. Bra lagar och bra avtal är högsta prioritet, säger Thomas.

Niklas håller med, lag och avtal är viktigt tycker han.

– Att man är trygg på sitt jobb är det viktigaste facket har att jobba med!

lisa.wernstedt@ifmetall.se

FACKFÖRENINGEN STARTADE
A-KASSAN redan på 1800-talet. Två
sekel senare är a-kassan fortfarande
en del av det fackliga medlemskapet.

IF Metall försvarar de fackliga a-kassorna

Flera borgerliga partier ställer krav på en allmän arbetslöshetsförsäkring och anser att staten ska ta över ansvaret från facken för försäkringen.

– Försämringarna i a-kassan var ett första steg och om regeringen genomför en obligatorisk a-kassa under nästa mandatperiod tar den ett andra steg mot att sänka den fackliga organisationsgraden, säger Anders Ferbe, vice förbundsordförande IF Metall.

Regeringen har tillsatt en socialförsäkringsutredning med Irene Wennemo som huvudsekreterare. Utredningen föreslår att facken ska byta bort det nuvarande systemet med frivilliga a-kassor med facklig anknytning mot att avgifterna blir lägre och lika för alla samt att ersättningen blir högre.

– De fackliga a-kassorna är en del av det fackliga medlemskapet, en del av arbetsmarknadspolitiken och en

del av lönebildningen. Att högerregeringen vill ta bort dessa kopplingar vittnar om deras vilja att sänka den fackliga organisationsgraden, ytterligare försämra arbetsmarknadspolitiken och dessutom tvinga arbetslösa att ta jobb långt under avtalens minimilöner.

Facklig a-kassa

Centerpartiet förespråkar en samordnad arbetslivsförsäkring, som innebär att arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och arbetsskadeförsäkringen slås samman. Centerpartiet tycker att en gemensam myndighet ska administrera arbetslivsförsäkringen. Det skulle ge förutsättningar för en effektiv rehabilitering och

– De fackliga a-kassorna är en del av det fackliga medlemskapet, en del av arbetsmarknadspolitiken och en del av lönebildningen, säger Anders Ferbe, IF Metalls vice förbundsordförande.

minskad rundgång i trygghetssystemen.

– Problemet är inte att a-kassorna fungerar dåligt. Flera oberoende undersökningar visar att förtroendet för a-kassorna är mycket större än för Försäkringskassan. Så varför ska ett fungerande system med väl fungerande a-kassor rivas ned, om det inte är för att regeringen har andra ambitioner?

– IF Metall kommer att försvara de fackligt styrda a-kassorna. Allt talar för att de är bra för medlemmarna, för arbetsmarknaden och för att upprätthålla en rimlig lägsta lönenivå för arbetslösa som söker jobb, säger Anders Ferbe.

andreas.ljunggren@ifmetall.se

IF METALL SÖKER

lokalfunktionär till Bergslagen

www.ifmetall.se

Ur Info 4/2009

Ur Info 3/2010

Ur Info 12/2010

HÅLL IHOP. Att avtalen löper ut olika tider gör det svårare för facken att hålla ihop.

Förändrade förutsättningar för riksavtalsförhandlingar

Industriavtalet är uppsagt och tjänstemännens avtal löper ut tidigare än övriga fackförbunds avtal inom industrin. Så ser förutsättningarna ut inför nästa avtalsrörelse.

- Vi diskuterar med de andra facken och arbetsgivarna om hur vi ska förhandla under den kommande avtalsrörelsen, säger Veli-Pekka Säikkälä, avtalssekreterare IF Metall.

När Facken inom industrin (FI) förhandlar tillsammans ökar fackens möjlighet att påverka. Samverkan är logisk menar Veli-Pekka Säikkälä eftersom tjänstemännen och arbetarna finns på samma arbetsplatser inom industrin.

- Möter vi arbetsgivaren tillsammans bli vi självklart starkare. Problemet inför den kommande avtalsrörelsen är att tjänstemännens avtal löper ut tidigare än våra.

Ökad produktivitet ger höjda löner

Sverige är oerhört exportberoende och exporten står för över 50 procent av BNP, men endast en femtedel av den arbetsföra befolkningen jobbar inom industrin.

- Den tekniska utvecklingen har lett till att det produ-

ceras mer, men med färre anställda. Fast industrins ekonomiska betydelse för samhället är fortfarande densamma, säger Veli-Pekka Säikkälä.

Industrin ska vara löneledande

Exportindustrin kan inte kompensera höjda löner genom att höja priserna, eftersom den då blir utkonkurrerad. För att få reallöneökningarna behöver höjningen av lönerna betalas genom ökad produktivitet. Därför är den konkurrensutsatta industrins lönenormerande roll viktig.

Veli-Pekka Säikkälä förklarar att skulle den inhemska marknaden ta ut högre löneökningar än den bestämda normen kommer företagen inom till exempel handeln höja priserna för att skjuta över kostnaden för löneökningarna på konsumenterna.

- Det skapar en kostnadsinflation och pengarna blir mindre värda. Då är inflationsspiralen igång och alla kommer kräva mer i lön för att kompensera ökningen av priserna.

Rörig arbetsmarknad

I och med uppsägningen av Industriavtalet finns det inte längre någon förhandlings-

ordning för riksavtalsförhandlingarna. Arbetsgivarna har sagt att de ska bjuda in facken till samtal, men än så länge har inget skett.

- När den största arbetsgivarparten sagt upp avtalet är det risk att Industriavtalets tyngd går förlorad. Vi får hoppas att detta inte leder till oordning på arbetsmarkanden, menar Veli-Pekka Säikkälä.

christian.andersson@ifmetall.se

Industriavtalet uppsagt

Teknikföretagen och Teko har sagt upp Industriavtalet som parterna tecknade 1997. De anser att respekten för den konkurrensutsatta industrins lönenormerande roll har krackelerat och samordningen inom LO och Svenskt Näringsliv är för detaljerad.

Facken inom industrin, FI

De sex fackförbunden som samverkar är: Sveriges Ingenjörer, IF Metall, Unionen, Svenska Livsmedelsarbetareförbundet, Svenska Pappersindustriarbetareförbundet och GS, Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch.

Ett avtal kvar

Avtalet för Glasindustrin löper ut den 30 november. Kraven är överlämnade och förhandlingarna beräknas starta i slutet av oktober.

- När den största arbetsgivarparten har sagt upp Industriavtalet innebär det en risk att avtalets tyngd går förlorad, säger Veli-Pekka Säikkälä, avtalssekreterare IF Metall.

Foto detta uppslag: Marie Petersson

Anne-Marie Skoglund, utförsäkrad och deprimerad

Utan avdelningens hjälp

Försäkringskassan drog in sjuksättning och hänvisade till Arbetsförmedlingens arbetslivsintroduktion – trots att hon var så dålig att hon inte ens kunde ta sig dit.

– Att ha ont är hemskt, men att inte bli trodd är ännu värre. Till slut tappade jag livsgnistan, säger Anne-Marie Skoglund, 55 år, som efter många turer blev sjukskriven på nytt, men nu för depression.

Golfresan till Tunisien var tänkt att bli ett minne för livet, men att den skulle förändra livet för all framtid visste Anne-Marie Skoglund och hennes man Jerry däremot inte.

– Det var på tåget till Kastrup som en väska ramlade ned från en hylla och träffade mig i huvudet. Det krasade till i nacken och jag blev yr, men sedan gick det över. Då visste jag inte att det var början på flera års helvete, säger Anne-Marie Skoglund.

Lång kamp

Väl framme i Tunisien började fingrarna att domna och det gick som stötar genom armarna när hon använde dem. Ändå var det först när hon kom hem till Sverige som hon uppsökte vårdcentralen. Läkaren sjukskrev henne direkt och ordinerade inflammationsdämpande medicin, besök hos nack- och

PACKET HJÄLPER.

Anne-Marie Skoglund blev utförsäkrad och hamnade i kläm mellan omänskliga regelverk. På köpet drabbades hon av depression. Då bad hon IF Metall om hjälp.

– Jag tappade lusten och orken, utan avdelningens hjälp vet jag inte vad som hade hänt, säger Anne-Marie Skoglund.

” Jag, en aktiv fembarnsmamma, kunde inte ens hålla tandborsten. Vardagen blev en enda lång kamp.

Ann-Marie Skoglund

ri merad:

Hjälp vet jag inte vad som hade hänt

ryggskade-specialister och så småningom även rehabilitering.

Vid det här laget kunde hon inte ta hand om sig själv längre.

– Jag, som hade varit en aktiv fembarnsmamma, kunde varken öppna en syltburk eller hålla min egen tandborste. Vardagen blev en enda lång kamp och det tog lång tid för mig att acceptera min nya situation.

Arbetslivsintroduktion på parkbänk

Till slut lyckades hon landa i sin nya identitet, men då kom nästa dråpslag:

Försäkringskassan drog in sjukersättningen, trots att läkaren – med stora bokstäver – skrivit i intyget att hon varken kunde eller borde arbeta.

I några månader var Anne-Marie Skoglund utan inkomst. Sedan tvingades hon att börja på Arbetsförmedlingens arbetslivsintroduktion – trots att hon inte kunde ta sig dit.

– Jag fick möta min handläggare på en parkbänk utanför bostaden, men inte ens då var det någon som ifrågasatte min situation. Man tappar faktiskt sugen att leva när man blir behandlad så här.

I dag, efter att introduktionsprogrammets tre månader har gått, har Anne-Marie Skoglund inte längre ”bara” ständig smärta och värk, hon har dessutom blivit djupt deprimerad. Till slut bad hon IF Metall Östra Blekinge om hjälp.

– Avdelningen har ställt upp till 100 procent, med allt från myndighetsbesök till att ansöka om sjukersättning på nytt.

– Utan den hjälpen vet jag inte vad som hade hänt, säger Anne-Marie Skoglund.

anneli.lundberg@ifmetall.se

Detektivarbete i medlemmarnas intresse

De anmäler, överklagar och stöttar, men gräver också fram bortglömda semesterdagar och inestående kompdagar.

– Vi gör allt vi kan för att hjälpa medlemmarna som drabbas, säger Bo Svensson, IF Metall Östra Blekinge.

Under första halvåret 2010 kastades drygt 25 000 människor ur sjukförsäkringen på grund av den borgerliga regeringens förändrade sjukregler. Bo Svensson vet inte hur många medlemmar som drabbats i Blekingeregionen, men han tror att antalet ökar.

Vanligtvis handlar det om medlemmar som är så sjuka att de inte bedöms kunna arbeta av läkarna, men som friskskrivs av Försäkringskassan som i sin tur har ett tufft regelverk att följa. Många människor hamnar i kläm, vissa blir även utan inkomst.

– Att bli utförsäkrad tär både på psykisk och på ekonomin och det blir svårt att göra sin röst hörd gentemot myndig-

heterna. Det är där vi kommer in och drar igång vårt detektivarbete.

Praktiskt och konkret hjälparbete

Alla handlingar måste plöjas för att avdelningen ska kunna se vad som behöver göras, sedan gör den en handlingsplan. Många gånger följer Bo Svensson och hans kollegor med på möten på Försäkringskassan. De hjälper också till med blanketter, överklagar beslut och stöttar den som mår dåligt.

I akuta fall kan det även handla om att försöka vaska fram pengar, så att den vars ekonomi är körd i botten kan ta sig upp på fötter igen.

– Om medlemmen har en anställning i botten som inte är avslutad brukar vi ringa arbetsgivaren och kolla om det finns inestående semesterdagar eller kompbankstimmar som går att ta ut i pengar. I vissa akuta fall har vi även hjälpt medlemmar att låna pengar av arbetsgivaren, säger Bo Svensson.

anneli.lundberg@ifmetall.se

UTBREDD FÖRTVIVLAN. Många utförsäkrade medlemmar hör av sig till facket och ber om hjälp, i vissa fall får även arbetsgivarna hjälpa till.

– Arbetsgivarna blir lika förtvivlade som vi och vill hjälpa till så gott de kan, säger Bo Svensson, IF Metall Östra Blekinge.

Antidepp ger livsgnistan åter för båtbyggare

De var arbetskamrater men blev uppsagda och arbetslösa när företaget flyttade verksamheten utomlands. I dag utgör de teatergruppen Desperados och spelar Antidepp – en samhällskritisk pjäs om utanförskap.

När Utternbåtar i Skelleftehamn flyttade sin verksamheten till Polen blev majoriteten av de anställda båtbyggarna uppsagda.

– Vi var arbetslösa och mådde ganska dåligt. Vi tänkte att något måste göras, ingen mår ju bra av att gå sysslös, säger Riitta Kuru, som tillsammans med Therese Tjärnström drog igång teatergruppen Desperados.

Livsgnistan återvände

Deras allra första gemensamma projekt blev dock Fria onsdagar – en slags träffpunkt för arbetslösa som arrangerades med hjälp av ABF. På träffarna dök flera av deras före detta arbetskamrater upp. Vid det laget hade Riitta Kuru och Therese Tjärnström redan börjat skissa på ett teatermanus.

– Vi frågade våra gamla jobbkompisar om de ville vara med och ett par av dem nappade. Sedan bildade vi Desperados och med teatern återvände livsgnistan, Riitta Kuru.

Vet vad vi pratar om

Desperados första föreställning – Antidepp – är en kort men kärnfull

Foto: Susanne Hågström

DESPERADOS. Arbetslösa arbetskamrater fick livsgnistan tillbaka med hjälp av teatern. Desperados spelar samhällskritisk teater och gäckar den borgerliga regeringen.

pjäs som handlar om några arbetslösa människors vedermödor. Den borgerliga regeringen, med dess passiva arbetsmarknadsåtgärder och hets mot arbetslösa, får sig en rejäl skopa kritik.

– Vi har alla gått hos meningslösa jobbcoacher och fått träna på att skriva cv och vara positiva, så vi vet vad vi pratar om, säger Riitta Kuru.

anneli.lundberg@ifmetall.se

Fakta Antidepp

700 personer har sett föreställningen och fler föreställningar är planerade.

Pjäsen har fått stöd från både ABF och IF Metall Norra Västerbotten.

HALLÅ DÄR!

Isak From, nyvald riksdagsledamot och medlem i IF Metall som nyligen gick upp i talarstolen och tog debatten med arbetsmarknadsministern om a-kassan.

Varför gick du upp i talarstolen?

När det gäller arbetslöshet tycks

den borgerliga regeringen levta med föreställningen att arbetslösa själva valt att bli arbetslösa och har för låg arbetsvilja.

Vad tycker du om a-kassan?

Dyr a-kassa och otrygghet vid arbetslöshet har skapats under fyra borgerliga år. Den borgerliga alliansen har tvingat ut en halv miljon människor ur a-kassan. Hot om fattigdom skapar på sikt otrygga låglönejobb med dåliga villkor. Fattiga arbetare ger inte fler jobb.

info:

För förtroendevalda i IF Metall

11/2010

ANSVARIG UTGIVARE
Maria Bäckström, 08-786 83 73

REDAKTIONEN

Tfn: 08-786 80 00 (vx) E-post: info@ifmetall.se
Christian Andersson, Marinette Ask, Ewa Eriksson, Annette Lack,
Andreas Ljunggren, Anneli Lundberg, Lisa Wernstedt.

LAYOUT/TRYCK

Olle Sjöstedt/Sandvikens Tryckeri AB

SIDAN 1 Thomas Högvist och Niklas Utbult. Foto: Marie Ullnert.

IFMETALL